

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра загальнонаукових та інженерних дисциплін факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ООК-05 «ОСНОВИ ОБРОБКИ ІНФОРМАЦІЇ»
(обов'язкова освітня компонента/для набору 2021 року)
ОПП «ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ КІНОЛОГІЧНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ДПСУ»**

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність: 252 Безпека державного кордону
Кваліфікація: бакалавр безпеки державного кордону
Професійна кваліфікація: офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України
Спеціалізація: Організація діяльності кінологічних підрозділів ДПСУ
Форма здобуття освіти: денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Основи обробки інформації» є обов'язковою дисципліною під час навчання за першим бакалаврським рівнем вищої освіти спеціальності «Безпека державного кордону». Вивчається упродовж 1 та 2-го семестрі семестру на кафедрі загальнонаукових та інженерних дисциплін.

Мета вивчення навчальної дисципліни – надання курсантам знань та навичок, необхідних для практичного використання методів обробки інформації при виконанні службових обов'язків, а також виконання фахово-орієнтованих завдань та завдань охорони державного кордону.

Завдання навчальної дисципліни полягає наданні курсантам знань та навичок щодо оволодіння методами обробки інформації для ефективного виконання завдань оперативно-службової діяльності.

В межах дисципліни підготовка висококваліфікованого офіцера тактичного рівня та бакалавра безпеки Державного кордону який володіє знаннями та вміннями, необхідними

Курсант, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен:

знати:

- основні поняття та закони логіки, базові поняття технічного та програмного забезпечення обчислювальних систем, відомості про класифікацію та принципи побудови комп'ютерних мереж, принципи забезпечення інформаційної безпеки, базове та прикладне програмне забезпечення для виконання задач оперативно-службової діяльності;

- суть основних імовірнісних понять, тверджень, теорем; принципи побудови імовірнісно-статистичних моделей процесів та методи розв'язування військово-прикладних задач;

вміти:

- застосовувати основні поняття та закони логіки до вирішення фахово-орієнтованих задач, налаштовувати основні параметри та пристрої обчислювальної системи, передавати та зберігати інформацію в комп'ютерній мережі із забезпеченням необхідного рівня її захисту, застосовувати базове та прикладне програмне забезпечення для виконання задач оперативно-службової діяльності;

- застосовувати імовірнісно-статистичні методи при розв'язуванні фахово-орієнтованих задач з доведенням розв'язків до практично прийняттого результату (формула, число, графік, якісний висновок і тому подібне) з використанням засобів обчислювальної техніки і нормативно-довідкової літератури.

ознайомитись:

- з перспективами розвитку обчислювальної техніки, можливостями її безпечного застосування при виконанні завдань охорони державного кордону.

ВИКЛАДАЧІ: Старший викладач кафедри загальнонаукових дисциплін кандидат педагогічних наук, доцент Ольга ВАЛЬЧУК, e-mail: olavalcuk17@gmail.com.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Інформатика, математика, фізика.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Клас інформаційних технологій (238).

Програмне забезпечення: Excel.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.3; МН1.5; МН2.1; МН3.1; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2.

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин														Форми підсумкового контролю					
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота									Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік
					лекції	групові заняття	практичні заняття	лабораторні заняття	індивідуальні заняття	курсові роботи (проекти)	контрольні роботи	підсумковий контроль	Усього	реферат	звіт з ІР та СР (конспект)	ІРГР	курсова робота (проект)					
1	1	2	60	40	12		12	12			2	2					20			+		
1	2	3	90	44	12		16	10			2	4	30			30	16		+			
Усього за дисципліну		5	150	84	24		28	22			4	6	30			30	36		+	+		

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.2; МК2.3, МК2.4; МК2.5; МК2.6; МК2.7; МК3.2; МК4.1; МК4.3.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи контролю
Загальні компетентності		
ЗК-2	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	МК2.3, МК2.4; МК2.5; МК4.1; МК4.3.
ЗК-4	Здатність планувати та управляти часом.	МК2.3, МК2.4; МК2.5; МК2.7; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
ЗК-9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	МК2.3, МК2.4; МК2.5; МК2.7; МК3.2;
ЗК-10	Здатність до системного мислення, аналізу та синтезу.	МК2.3, МК2.4; МК2.5; МК2.7; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
ЗК-11	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	МК2.3, МК2.4; МК2.5; МК2.7; МК3.2; МК4.1; МК4.3.
Фахові компетентності спеціальності		
ФК-6	Здатність збирати, обробляти, оцінювати й аналізувати інформацію з різних джерел, використовувати методи обробки інформації, профілювання ризиків, кримінального аналізу та криміналістики, використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки обстановки, прийняття рішень та оцінки ефективності застосування підрозділів.	МК2.3, МК2.4; МК2.5; МК2.7; МК3.2; МК4.1; МК4.3.

**ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ
КУРСАНТАМИ**

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
ПРН-21	Упевнено застосовувати штатне озброєння підрозділу; інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), спеціальне програмне забезпечення для розв'язування фахово-орієнтованих задач, у тому числі з використанням математичних методів; проводити процедури, пов'язані з перевіркою, обслуговуванням, ремонтом і застосуванням засобів зв'язку, технічних засобів охорони кордону та транспортних засобів в обсязі інструкції з експлуатації	МН1.1; МН1.3; МН1.5; МН2.1; МН3.1; МН3.2; МН3.6; МН4.1; МН4.2.	МК2.3, МК2.5; МК2.6; МК4.1; МК4.3.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

№ з/п	Найменування тем	К-сть год	Номери, вид занять та кількість годин											Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	К-сть годин
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			
1	Логіка	16	Л2	Пз2	Л2	Пз2	Л2	Пз2	Л2	Пз2				09	1/1Л(2); 1/2Пз(2); 1/3Л(2); 1/4Пз(2); 1/5Л(2);	10
Контрольна робота		2	Мк2											10	1/6Пз(2); 1/7Л(2); 1/8Пз(2); Мк(2), 2/1Л(2); 2/2Пз(2);	12
2	Основи застосування інформаційних технологій	20	Л2	Пз2	Л2	Пз2	Лз2	Лз4	Лз2	Лз4						
Залік		2	32											11	2/3Л(2); 2/4Пз(2); 2/5Лз(2); 2/6Лз(4);	10
3	Імовірнісні методи вирішення фахово-орієнтованих задач	24	Л2	Пз2	Пз2	Л2	Пз2	Пз2	Лз4	Л2	Пз2	Л2	Пз2	12	2/7Лз(2); 2/8Лз(4), 3(2)	8
Контрольна робота		2	Мк2											02	3/1Л(2); 3/2Пз(2); 3/3Пз(2), 3/4Л(2)	8
4	Статистичні методи вирішення фахово-орієнтованих задач	14	Л2	Пз2	Лз2	Л2	Пз2	Лз4						03	3/5Пз(2); 3/6Пз(2), 3/7Лз(4); 3/8Л(2);	10
														04	3/9 Пз(2); 3/10Л(2); 3/11 Пз(2), Мк(2), 4/1Л(2)	10
														05	4/2 Пз(2)	2
Диференційований залік		4	Дз4											06 ІРГР	4/3 Пз(2), 4/4Л(2), 4/5 Пз(2), 4/6 Лз(4),	10
														08	Дз(4)	4
Всього		84												Всього		84

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ тем и	№ заняття	Вид навчальних занять	Кількість годин	Назва тем і навчальні питання занять	Література
І курс					
1 СЕМЕСТР					
1			21	ЛОГІКА	
	1	Лекція	2	Предмет та основні поняття логіки. 1. Предмет та значення логіки. 2. Сутність та види понять. 3. Операції з поняттями.	[2.1] ст. 7-61
	2	Практичне заняття	2	Виконання логічних операцій з поняттями. 1. Розв'язування задач на основні поняття логіки.	[3.1] ст. 56 №8, ст. 57 №18(б)
	3	Лекція	2	Судження, логіка висловлювань та предикатів. 1. Загальна характеристика судження. 2. Класифікація суджень. 3. Логіка висловлювань. 4. Логіка предикатів.	[2.1] ст. 62-92
	4	Практичне заняття	2	Виконання дій із судженнями та їх класифікація. 1. Розв'язування задач на логіку висловлювань та логіку предикатів.	[3.1] ст. 110 №4, ст. 111 №8(а,б)
	5	Лекція	2	Основні закони логіки. 1. Загальна характеристика законів логіки. 2. Основні закони логіки.	[2.1] ст. 93-102
	6	Практичне заняття	2	Виконання дій із висловлюваннями за основними законами логіки. 1. Розв'язування задач на основні закони логіки.	[3.1] ст. 128 №3, ст. 130 №7
	7	Лекція	2	Основи логічного та доказового мислення. 1. Умовиводи та їх види. 2. Гіпотези. 3. Доведення і спростування.	[2.1] ст. 103-236
	8	Практичне заняття	2	Побудова умовиводів, гіпотез та доведень. 1. Розв'язування задач на побудову умовиводів, гіпотез та доведень.	[3.1] ст. 284 №5(и,і)
	Самостійна робота		10	Мистецтво полеміки	[2.1]
	Контрольна робота №1		2	Модульний контроль №1	[2.1]

№ тем и	№ заняття	Вид навчальних занять	Кількість годин	Назва тем і навчальні питання занять	Література
2				ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
	1	Лекція	2	Особливості будови та технічної експлуатації засобів обчислювальної техніки. 1. Роль інформаційно-телекомунікаційних технологій в діяльності ДПСУ. 2. Загальна будова обчислювальної системи та принципи її роботи, техніка безпеки при роботі з інформаційно-телекомунікаційними приладами. 3. Базові принципи роботи з програмним забезпеченням обчислювальних систем.	[1.1] – [1.3] [2.2] ст. 9-74
	2	Практичне заняття	2	Обслуговування обчислювальної системи. 1.Налаштування основних параметрів та пристроїв обчислювальної системи.	[2.2] ст. 9-74 [3.2] № 2.5
	3	Лекція	2	Телекомунікаційні аспекти застосування обчислювальної техніки та основи інформаційної безпеки. 1. Загальні принципи будови і функціонування глобальних та локальних комп'ютерних мереж. 2. Основні сервіси комп'ютерних мереж. 3. Принципи забезпечення інформаційної безпеки.	[2.2] ст. 85-94, 277-289 [2.3] ст. 244-262
	4	Практичне заняття	2	Використання комп'ютерної мережі та протидія шкідливому програмному забезпеченню 1. Налаштування та використання сервісів локальної мережі. 2. Налаштування засобів інформаційної безпеки.	[2.2] ст. 85-94, 277-289 [2.3] ст. 244-262 [3.2] № 4.5,7,17
	5	Лабораторне заняття	2	Виконання завдань по створенню, передачі та збереженню інформації в комп'ютерній мережі із забезпеченням необхідного рівня захисту інформації.	[2.2] ст. 85-94, 277-289 [2.3] ст. 244-262
	6	Лабораторне заняття	4	Створення та редагування службової документації із використанням текстових та графічних редакторів.	[2.2] ст. 119-137, 138-159
	7	Лабораторне заняття	2	Проведення оперативно-тактичних розрахунків із використанням електронних таблиць.	[2.2] ст. 138-159
	8	Лабораторне заняття	4	Представлення інформаційного забезпечення службової діяльності за допомогою графічних редакторів.	[2.2] ст. 199-255
	Самостійна робота	10	Пошук та усунення неполадок в мережі. Використання віддаленого доступу в мережу. Підключення до безпроводної мережі. Новинки в галузі	[2.2]	

№ тем и	№ заняття	Вид навчальних занять	Кількість годин	Назва тем і навчальні питання занять	Література
				інформаційних технологій.	
Залік			2	Залік	[1.1] – [1.3], [2.1] – [2.2]
Разом за семестр			60		
2 СЕМЕСТР					
3			54	ЙМОВІРНІСНІ МЕТОДИ ВИРІШЕННЯ ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАДАЧ	
3	1	Лекція	2	Основні поняття та теореми теорії ймовірностей 1. Випадкова подія, предмет теорії ймовірності. 2. Означення ймовірності події. 3. Основні формули комбінаторики. 4. Сума подій, повна група подій, протилежні події. 5. Добуток подій, умовна ймовірність події.	[2.4], [3.6] с.36-43, [3.5] с.5-16,
	2	Практичне	2	Розв'язування задач на знаходження ймовірності за означенням. 1. Застосування формул комбінаторики до обчислення ймовірності події. 2. Розв'язування задач на застосування геометричного та статистичного означення ймовірності події. Видання завдань індивідуальної розрахунково-графічної роботи №4	[2.4], [3.6] с.38-39 №1,5, с.44 №1,4
	3	Практичне	2	Застосування основних теорем теорії ймовірностей для розв'язування задач. 1. Розв'язування задач на суму та добуток подій. 2. Розв'язування задач на повну групу подій та протилежні події..	[2.4], [3.6] с.44-47, [3.5] с.29-31, 39-51, 61-63
	4	Лекція	2	Наслідки з основних теорем теорії ймовірностей 1. Застосування основних теорем теорії ймовірності до задач надійності 2. Формула повної ймовірності, післядослідна перевірка ймовірностей гіпотез. 3. Повторення випробувань. Схема Бернуллі. 4. Локальна та інтегральна теореми Лапласа. 5. Формула Пуассона.	[2.4], [3.5] с.100-120
	5	Практичне	2	Застосування наслідків з основних теорем теорії ймовірностей для розв'язування задач.	[2.4], [3.5]

№ тем и	№ заняття	Вид навчальних занять	Кількість годин	Назва тем і навчальні питання занять	Література
3				1. Розв'язування задач на надійність. 2. Розв'язування задач на обчислення повної ймовірності події. 3. Розв'язування задач на відшукання апостеріорної ймовірності гіпотез.	
	6	Практичне	2	Розв'язування задач на повторення випробувань 1. Розв'язування задач на повторення випробувань при застосуванні бойової техніки та інженерних засобів охорони кордону. 2. Відшукання найбільш ймовірної кількості появ події.	[2.4], [3.5]
	7	Лабораторне заняття	4	Застосування теорії ймовірностей до розв'язування задач про розподіл пошукових ресурсів.	[2.5] Лр №15, с. 62-67
	8	Лекція	2	Випадкові величини та їх числові характеристики. Закони розподілу 1. Типи випадкових величин. Закон розподілу дискретної випадкової величини. 2. Числові характеристики дискретних випадкових величин 3. Функція та густина (щільність) розподілу ймовірності неперервних випадкових величин. Їх властивості. Числові характеристики неперервних випадкових величин.	[2.4], [3.6] с. 48-57
	9	Практичне	2	Знаходження числових характеристик випадкових величин 1. Знаходження числових характеристик дискретних випадкових величин 2. Знаходження числових характеристик неперервних випадкових величин. 3. Обчислення числових характеристик за допомогою прикладних програм.	[2.4], [3.6] с.51 №1,2 с. 57 №1, ІРГР
	10	Лекція	2	Основні закони розподілу випадкових величин. 1. Основні закони розподілу дискретних випадкових величин. 2. Основні закони розподілу неперервних випадкових величин.	[2.4], [3.5] с.60-66
	11	Практичне	2	Складання законів розподілу випадкових величин 1. Приклади процесів, що виникають під час оперативно-службової діяльності та описуються законами розподілу дискретних випадкових величин. 2. Приклади процесів, що виникають під час оперативно-службової діяльності та описуються законами розподілу неперервних випадкових величин.	[2.4], [3.5] с.100-120
		Індивідуальна робота	30	Виконання індивідуальної розрахунково-графічної роботи	[2.4], [3.6] [3.4] [3.5]
		Контрольна робота №2	2	Модульний контроль №2	[2.4], [3.6] [3.4]

№ тем и	№ заняття	Вид навчальних занять	Кількість годин	Назва тем і навчальні питання занять	Література
					[3.5]
			30	СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ ВИРІШЕННЯ ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНИХ ЗАДАЧ	
4 4	1	Лекція	2	Основні поняття статистики 1. Методи обробки початкових статистичних даних. Статистичні розподіли вибірок. 2. Основні числові характеристики статистичного розподілу вибірок 3. Обробка експериментальних даних за допомогою прикладних програм.	[2.4], [3.5] с.100-120
	2	Практичне	2	Статистичні розподіли та статистичні оцінки 1. Статистичні розподіли вибірок та їх числові характеристики 2. Побудова емпіричної функції розподілу та полігону частот	[3.4] [3.15]
	3	Лабораторне заняття	2	Оцінка ефективності стрільби на основі аналізу статистичних даних	[2.4], [2.5] Лр № 16, с 67-71
	4	Лекція	2	Статистична оцінка статистичних гіпотез 1. Загальні відомості про статистичні гіпотези 2. Оцінка правильності параметричних та непараметричних статистичних гіпотез 3. Елементи теорії кореляції.	[2.4],
	5	Практичне	2	Оцінка статистичних гіпотез 1. Статистична оцінка статистичних гіпотез 2. Оцінка значущості коефіцієнта кореляції	[2.4],
	6	Лабораторне заняття	4	Встановлення виду зв'язку між величинами	[2.4], [2.5]
	Самостійна робота		16	Застосування математичної статистики до проблем надійності. Опрацювання управлінських рішень на основі ймовірнісно-статистичного аналізу. Застосування інформаційних технологій для обробки експериментальних даних.	[3.11] [3.14] [3.15]
	Диференційований залік		4		[2.1] [2.5]
	Разом за 2 семестр		90		
	Усього за 1 курс		150		

№ тем и	№ заняття	Вид навчальних занять	Кількість годин	Назва тем і навчальні питання занять	Література
Усього за дисципліну			150		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

- 1.1. Закон України від 3 квітня 2003 року №661-IV “Про Державну прикордонну службу”.
- 1.2. Наказ Голови Держприкордонслужби № 663 від 10.09.04 „Про затвердження Порядку функціонування, застосування та використання Інтранет-мережі Державної прикордонної служби України“
- 1.3. «ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ В КАБІНЕТАХ ІНФОРМАТИКИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ» Затверджено Наказом Держком України з нагляду за охороною праці. Наказ №81 від 16.03.2004р. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України за № 620/9219 від 17.05.2004 р

2. Базова

- 2.1. Жеребкін В. Є. Логіка: підручник. – К.: Знання, 2006. – 255 с.
- 2.2. Войтюшенко Н.М., Остапець А.І. Інформатика і комп’ютерна техніка: навч. пос. для студ. внз. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 564 с.
- 2.3. Желдак А.А., Савченко О.О., Катеринчук І.С. та ін. Інформатика та інформатизація : навч. посіб. – Хмельницький: Видавництво НАПВУ, 2001. – 268 с.
- 2.4. Жлуктенко В. І., Наконечний С. І., Савіна С. С. Теорія ймовірностей і математична статистика: Навч-метод. посібник. У 2-х ч. – Ч. I, Ч. II. – К.: КНЕУ, 2007. – 368 с.
- 2.5. Боровик Л.В. Матохнюк Л.О. Лабораторні роботи в з вищої математики, теорії ймовірностей і математичної статистики. Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького, 2011.- 92с

3. Допоміжна

- 3.1. Тофтул М.Г. Логіка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Вид. центр «Академія», 2002. – 368 с.
- 3.2. Руденко В. Д., Макаруч О. М., Патланжоглу М. О. Практичний курс інформатики. – К.: “Фенікс”, 1997 – 304 с.
- 3.3. Інформатика: Базовий курс / С. В. Симонович и др. – СПб: Питер, 2001. – 640с.
- 3.4. Гмурман В.Е. Руководство к решению задач по теории вероятностей и математической статистике.- М.: Высшая школа, 1975.- 334с.
- 3.5. Гмурман В.Е. Теория вероятностей и математическая статистика.- М.: Высшая школа, 1972. – 304 с.

3.6. Вальчук О.А., Боровик Л.В. Дифференциальные уравнения. Ряды. Теория вероятностей. - Хмельницький: Вид-во АПВУ, 2000. – 69 с.

3.7. Діденко О.В., Топольницька Г.Ю., Тушко К.Ю. Формальна логіка: Навчально-методичний посібник. – Хмельницький: Видавництво Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б.Хмельницького, 2009.

4.2. Модульне середовище [Електронний ресурс] – <<http://10.241.24.9/>>.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення <https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-12.01.-.pdf>.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни обов'язково звітують про опанування ними навчального матеріалу. Курсанти, які пропустили більше 30% з тих занять, де було передбачено оцінювання, одержали середньоарифметичну з поточних оцінок нижче 2,60, тобто менше 70% позитивних оцінок від загальної кількості, не відзвітували за індивідуальну та самостійну роботу, до семестрового контролю не допускаються.

У разі коли курсант не виконав умови допуску до складання семестрового контролю, завчасно, але не пізніше трьох робочих днів до складання семестрового контролю, рішенням кафедри йому встановлюється індивідуальний термін ліквідації заборгованості. Якщо курсант (слухач, студент) не ліквідує заборгованість у визначений кафедрою термін, то він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни і в відомості обліку успішності, в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС. При повній відсутності позитивних поточних оцінок, за визначені звітності, і не ліквідації заборгованості у визначений кафедрою термін, курсанту (слухачу, студенту) курс з навчальної дисципліни не зараховується і в графі «підсумкова оцінка», йому виставляється оцінка «недопущений» за національною шкалою, 17 балів за 100-бальною шкалою і F за шкалою ЄКТС. В такому випадку курсант (слухач, студент) представляється на засідання Вченої ради факультету, академії і йому пропонується пройти повний курс повторно. У разі відмови розглядається питання про його відрахування з академії.

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН 1.1	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)
МН 1.2	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)
МН 1.3	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)
МН 1.4	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)
МН 1.5	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький)
2. Активні методи навчання	
МН 2.1	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)
МН 2.2	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)
МН 2.3	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН 3.1	Інтерактивні методи в малих групах
МН 3.2	Інтерактивні методи в великих групах
МН 3.3	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний